

10.04 Η μηχανή του χρόνου

Στο μάθημα αυτό θα μιλήσουμε για:

α) τα διαλυτικά.

β) το πώς κάνουμε μια δημοσίευση.

Λίγα λόγια για τα κείμενα

Στα κείμενα αυτά περιλαμβάνεται αρχικά ένα απόσπασμα από το περιοδικό *Focus*, το οποίο αναφέρεται στα ταξίδια στον χρόνο. Πρόκειται για ένα θέμα για το οποίο έχουν διατυπωθεί πολλά ερωτήματα, όπως το αν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν τέτοια ταξίδια, αν μπορεί να κατασκευαστεί μια χρονομηχανή η οποία θα μπορούσε να μας μεταφέρει στο παρελθόν και αν, σε περίπτωση που γίνει ποτέ αυτό, έχουμε τη δυνατότητα να αλλάξουμε το παρελθόν. Στο τελευταίο

αυτό ερώτημα, πάντως, πολλοί επιστήμονες δίνουν αρνητική απάντηση. Και όσον αφορά τα ταξίδια στον χρόνο, αν και ο μεγάλος φυσικός Αλβέρτος Αϊνστάιν απέδειξε ότι μπορεί να πραγματοποιηθούν αν καταφέρουμε ποτέ να ταξιδέψουμε με την ταχύτητα του φωτός¹, αυτά τα ταξίδια προς το παρόν ανήκουν στη σφαίρα της επιστημονικής φαντασίας.

Στη συνέχεια γίνεται λόγος για την έρευνα που διεξήγαγε το περιοδικό αυτό στα διαδίκτυο, θέτοντας στο αναγνωστικό κοινό του το ερώτημα «Αν είχατε μια μηχανή του χρόνου, πού θα θέλατε να ταξιδεύατε;» και δίνοντάς του κάποιες εναλλακτικές απαντήσεις για να επιλέξει. Και τέλος, αφού πρώτα παρουσιάζεται ένα διάγραμμα με το αποτέλεσμα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας, αναφέρονται τα σχόλια διάφορων αναγνωστών που πήραν μέρος στην έρευνα σχετικά με την προτίμησή τους.

Είδος κειμένου: Δημοσιογραφικό άρθρο.

Κύριο Θέμα: Τα ερωτήματα που αφορούν στη δυνατότητα να πραγματοποιηθούν κάποτε ταξίδια στον χρόνο και η έρευνα γύρω από το θέμα αυτό.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Τα διαλυτικά (")

¹ Η ταχύτητα με την οποία διαδίδεται το φως στο κενό είναι περίπου ίση με 300.000 χιλιόμετρα το δευτερόλεπτο.

Τα διαλυτικά (¨) είναι ένα ορθογραφικό σημάδι που σημειώνεται πάνω από φωνήεν που δεν προφέρεται μαζί με το γειτονικό του. Έτσι χρησιμοποιούμε τα διαλυτικά πάνω από το ι και το υ όταν πριν από αυτά υπάρχουν τα α, ε, ο, υ, για να δηλώσουμε ότι το ι ή το υ προφέρεται χωριστά, σαν -ι- χωρίς να αποτελεί μαζί με το προηγούμενό του φωνήεν δίψηφο.

π.χ. χαϊδεύω. θεϊκός, ευνοϊκός, μυϊκός, καταπραϋντικός, ξεϋφάινω κ.ά.

Δε χρειάζονται διαλυτικά στις εξής περιπτώσεις:

α) Όταν έχουμε συνδυασμούς φωνηέντων που δεν αποτελούν δίψηφα φωνήεντα	<i>Μωυσής, διυλίζω. πρωί, γήινος κ.ά.</i>
β) Όταν το προηγούμενο φωνήεν ανήκει σε δίψηφο φωνήεν	<i>παλαιικός, οδοποιία κ.ά.</i>
γ) Όταν η χωριστή προφορά των δύο φωνηέντων γίνεται φανερή από τον τόνο	<i>νεράιδα, δρύινος, γάιδαρος (αλλά, προσοχή: του γαιδάρου).</i>

Τα διαλυτικά στα κεφαλαία γράμματα

Στην τελευταία περίπτωση (γ), όταν η λέξη γράφεται με κεφαλαία γράμματα, βάζουμε πάντα διαλυτικά, καθώς δεν μπορούμε να ξεχωρίσουμε την προφορά από τον τονισμό (αφού αυτός δεν υπάρχει).

π.χ. (γάιδαρος) ΓΑΪΔΑΡΟΣ, (πλάι) ΠΛΑΪ. (πλαϊνός) ΠΛΑΪΝΟΣ.

ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ

Πώς κάνουμε μια δημοσκόπηση

Δημοσκόπηση είναι η **έρευνα** που κάνουμε για οποιοδήποτε θέμα **υποβάλλοντας σχετικές ερωτήσεις** στο κοινό και στη συνέχεια η **επεξεργασία των απαντήσεων** για να καταλήξουμε σε **συμπεράσματα** για τη γνώμη των ανθρώπων πάνω στο συγκεκριμένο θέμα.

Η οργάνωση μιας δημοσκόπησης	
Θέμα	<p>Ορίζουμε ένα συγκεκριμένο θέμα, που θα αποτελέσει τη βάση της έρευνάς μας.</p> <p>π.χ. «Τα μυστήρια του κόσμου».</p>
Ερωτηματολόγιο	<p>Θέτουμε διάφορα ερωτήματα σχετικά με το θέμα αυτό δίνοντας πιθανές απαντήσεις στο καθένα από αυτά (α, β, γ, δ...), μία από τις οποίες θα επιλέξουν όσοι συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο.</p> <p>π.χ. Ποιο μυστήριο θα θέλατε να λύσετε:</p> <p>α) Υπήρξε κάποτε η Ατλαντίδα και πού βρισκόταν;</p> <p>β) Πώς εξαφανίστηκαν οι δεινόσαυροι;</p> <p>γ) Πώς δημιουργήθηκε η ζωή στον πλανήτη μας;</p> <p>δ) Υπάρχει ζωή σε άλλους πλανήτες;</p>
Επεξεργασία των απαντήσεων - Διάγραμμα	<p>Αφού πάρουμε πίσω τα ερωτηματολόγια που μοιράσαμε, συγκεντρώνουμε όλες τις απαντήσεις, σημειώνουμε τον αριθμό των ψήφων πήρε κάθε απάντηση και γράφουμε τον αριθμό όσων πήραν μέρος στην ψηφοφορία. Στο τέλος, φτιάχνουμε κάποιο διάγραμμα (όπως αυτό της σελ. 65 του Βιβλίου του Μαθητή) όπου παρουσιάζουμε τα αποτελέσματα δημοσκόπησης, ανάγοντας τον αριθμό των ψήφων που πήρε κάθε απάντηση στην κλίμακα του 100.</p>